THEQC
ICQAA 2026

2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON QUALITY ASSURANCE AND ACCREDITATION

Conference Abstracts and Full Proceedings Book

ISBN: 978-625-91232-0-2

SEPTEMBER 14-15, 2026, İSTANBUL, TÜRKİYE

THEQC
ICQAA 2026

2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON QUALITY ASSURANCE AND ACCREDITATION

CONFERENCE ABSTRACTS AND FULL PROCEEDINGS BOOK

ISBN

978-625-91232-0-2

PUBLISHER
Turkish Higher Education Quality Council

SEPTEMBER 14–15, 2026

ISTANBUL-TURKIYE

FOREWORD

Quality assurance in higher education is one of the fundamental elements of institutional development, sustainable success, and international competitiveness. Today, as digital transformation and artificial intelligence technologies reshape all processes of higher education, developing quality assurance systems with an approach that guides this change, supports innovation, and bases itself on continuous improvement carries strategic importance.

The Turkish Higher Education Quality Council (THEQC) regards the internalisation of a quality culture in the Turkish higher education system, the strengthening of institutional quality assurance mechanisms, and the dissemination of information and experience sharing at the international level as among its key priorities. In line with this, we held the 2nd THEQC International Conference on Quality Assurance and Accreditation (ICQAA'26), hosted by Yıldız Technical University, in İstanbul on 14-15 September 2026, under the theme "Quality Assurance Systems and Artificial Intelligence in the Process of Digital Transformation."

Our conference, which attracted considerable national and international attention, brought together approximately 1,200 participants. A total of 313 paper applications were submitted to our conference, and following scientific evaluations, 247 papers were accepted for oral presentation. The 4 keynote speeches, 9 panels, and scientific sessions conducted simultaneously in 6 different halls within the scope of the conference provided a foundation for addressing the future of quality assurance in higher education, the opportunities offered by digital transformation, and the prospects and responsibilities brought by artificial intelligence in a multidimensional manner.

The international keynote speakers, Prof. Bjørn Stensaker, Prof. Daniela Cristina Ghițulică, Dr Nasser H. Paydar, and Prof. Jamil Salmi, made valuable contributions to the scientific and international quality of our conference with their evaluations on the future of quality assurance, digital transformation, artificial intelligence, and evolving approaches in higher education.

This book of proceedings includes a total of 193 scientific studies, comprising 74 paper abstracts and 119 full-text papers. I believe that this work, which transforms the scientific accumulation generated at our conference into lasting academic value, will make significant contributions to the development of quality assurance policies in higher education, the improvement of institutional practices, and the strengthening of international academic collaborations.

I would like to extend my gratitude to all our stakeholder institutions and organisations, particularly Yıldız Technical University for their valuable contributions to the success of our conference, as well as to our Organizing and Scientific Committees, invited speakers, panellists, researchers, reviewers, and colleagues who served with dedication.

I hope that this book of proceedings contributes to the reinforcement of quality culture in higher education, the advancement of scientific knowledge, and the future of our higher education, and I wish it to be beneficial to the academic community and all stakeholders.

Prof. Ümit KOCABIÇAK
President of the Turkish Higher Education Quality Council

FOREWORD

Universities are not merely institutions where knowledge is produced and transmitted; they are also centres of science where different ideas meet, new concepts develop, and the future is shaped together. International scientific meetings, on the other hand, offer significant opportunities for universities to share their academic experience, benefit from diverse perspectives, and develop lasting collaborations.

Drawing strength from its deep-rooted history exceeding a century, Yıldız Technical University attaches great importance to pioneering in the fields of science, technology, and innovation, and to contributing to the future of higher education through the knowledge we produce and the collaborations we build. With this understanding, we were honoured to host the 2nd THEQC International Conference on Quality Assurance and Accreditation (ICQAA'26), organised by the Turkish Higher Education Quality Council on 14-15 September 2026, on the historic Davutpaşa Campus.

The conference, conducted under the theme “Quality Assurance Systems and Artificial Intelligence in the Process of Digital Transformation,” enabled issues closely concerning the future of higher education to be addressed from an international perspective. Bringing together academics, researchers, and higher education representatives from different universities across Türkiye and various countries around the world in İstanbul was extremely valuable in terms of strengthening scientific interaction and developing a shared understanding.

The speeches, panels, and scientific sessions conducted on our campus over two days laid the groundwork for discussing current developments from different perspectives and establishing the foundations for new institutional collaborations. This book of proceedings is a valuable work that immortalises the academic output of the scientific gathering at Davutpaşa Campus and serves as a reference for future studies.

I would like to express my gratitude to the Presidency of the Turkish Higher Education Quality Council for leading this meaningful organisation, to all academics and researchers who contributed to the scientific program, and to our colleagues involved in the organisation. I also extend my special thanks to our academic and administrative staff who fulfilled our university's hosting responsibility with great dedication.

I wish that the scientific bonds established on the occasion of the conference continue to grow stronger, and I hope that this work contributes to new research, original ideas, and international academic collaborations.

Prof. Eyüp DEBİK
Rector of Yıldız Technical University

PREFACE

Quality assurance in higher education is one of the essential pillars of institutional development, sustainable success, and international cooperation. Today, as digital transformation and artificial intelligence technologies reshape higher education processes, developing quality assurance systems with innovative approaches and sharing best practices are of great importance.

With this understanding, the International Conference on Quality Assurance and Accreditation (ICQAA'26), organised by the Turkish Higher Education Quality Council (THEQC) on 14-15 September 2026 and hosted by Yıldız Technical University under the theme “Quality Assurance Systems and Artificial Intelligence in the Process of Digital Transformation,” hosted an important scientific gathering at both national and international levels.

At our conference, which gathered approximately 1,200 participants, the future of quality assurance in higher education, digital transformation, artificial intelligence, micro-credentials, and international accreditation approaches were addressed in various dimensions through 4 keynote speeches and 9 panels. The contributions of representatives from international quality assurance agencies strengthened the scientific quality and international interaction of our conference.

A total of 313 paper applications were submitted to our conference, and following scientific evaluations, 247 papers were accepted for oral presentation. The book of conference proceedings includes 193 scientific studies, consisting of 74 paper abstracts and 119 full-text papers. I believe these studies will provide significant contributions to the scientific knowledge and future research in the field of quality assurance in higher education.

I sincerely thank the THEQC President for leading the successful organisation of our conference, the Rector of Yıldız Technical University for hosting the event and their support, our keynote speakers, panellists, Scientific and Organizing Committees, reviewers, all participants, and our dedicated organisation team for their valuable contributions.

I hope that ICQAA'26 reinforces international collaborations, contributes to the dissemination of a quality culture, and that this book of proceedings sheds light on future scientific endeavours.

Prof. Ramazan BAYINDIR
Chair of the ICQAA'26 Conference Organizing Committee

THE 2ND THEQC INTERNATIONAL CONFERENCE ON QUALITY ASSURANCE AND ACCREDITATION

"Quality Assurance Systems and Artificial Intelligence in the Digital Transformation Process"

THE BOOK OF FULL-TEXT PAPERS AND ABSTRACTS

September 14–15, 2026, Istanbul, Türkiye

EDITORS

Levent ALTINTAŞ (Ankara University)

Hüsamettin EKİCİ (Kırıkkale University)

B. Ruhsar KAVASOĞLU (Ankara Hacı Bayram Veli University)

© September 2026. All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, including electronic, mechanical, or photocopying methods, without the prior permission of the publisher. The authors are solely responsible for the scientific content and legal aspects of their respective contributions.

CONTENTS

Contents I

Committees II

Honorary Committee II

Organizing Committee Chairs II

Advisory Board II

Organizing Committee II

Scientific Committee III

Abstracts Book 1

Full-Text Book 77

THEQC
ICQAA 2026

COMMITTEES

HONORARY COMMITTEE

Professor Ümit KOCABIÇAK, President of THEQC
Professor Eyüp DEBİK, Rector of Yıldız Technical University

ORGANIZING COMMITTEE CHAIRS

Ramazan BAYINDIR, Vice President of THEQC
Vatan KARAKAYA, Vice Rector of Yıldız Technical University
Sema YILMAZ, Council Member of THEQC

ADVISORY BOARD

Ali BİLGİN, Council Member of THEQC
Mustafa Sıtkı BİLGİN, Council Member of THEQC
Elif ÇEPNİ, Council Member of THEQC
Hüseyin AĞIR, Council Member of THEQC
Mesut GÜNER, Council Member of THEQC
Murat SARĞIN, Council Member of THEQC
Aşkın TÖREN, Council Member of THEQC
Gülden Banu MÜDERRİSOĞLU, Council Member of THEQC
Cengiz DELİBAŞ, Council Member of THEQC
Fatma Derya ARIKAN, Council Member of THEQC

ORGANIZING COMMITTEE

Mehmet YILMAZ, Secretary General of THEQC
Olgun ÇİÇEK, International Advisor to THEQC
Ronny HEINTZE, International Advisor to THEQC
Ivan LEBAN, International Advisor to THEQC
Yunus Nadi YÜKSEK, Advisor to the President of THEQC
Resul TELLİ, Advisor to the President of THEQC
Levent ALTINTAŞ, Advisor to the President of THEQC
Çiğdem SAZAK TURGUT, Advisor to the President of THEQC
Meryem Ayşegül KOZAK ÇAKIR, Advisor to the President of THEQC
Hüsamettin EKİCİ, Advisor to THEQC
B. Ruhsar KAVASOĞLU, Advisor to THEQC
Sena ÇATAL, Advisor to THEQC
Ömer Faruk YILDIZ, Branch Manager at THEQC
Aykut BÖCÜKCÜ, Assistant Expert at THEQC
Muzaffer Mert TOPUZ, Assistant Expert at THEQC
Mustafa ÖZCAN, Assistant Expert at THEQC
Muhammed İkbal SAĞKOL, Assistant Expert at THEQC
Serkan DÖNMEZOĞLU, Assistant Expert at THEQC
Volkan BABACAN, Assistant Expert at THEQC
Zeynep DEMİR, Assistant Expert at THEQC

THEQC
ICQAA 2026

SCIENTIFIC COMMITTEE

Şenol AKIN, Yozgat Bozok University
Philip G. ALTBACH, Boston College, USA
Mehmet Emin ARICI, Karadeniz Technical University
Feyza ARICIOĞLU, Marmara University
Juan Carlos ARROYO, Universidad UCATEC, Bolivia
Hakan ATILGAN, Ege University
Cengiz Hakan AYDIN, Özyeğin University
Ali AZAR, Zonguldak Bülent Ecevit University
Salih BARDAKÇI, Hacettepe University
Chan BASARUDDIN, University of Indonesia, Indonesia
Eltjo BAZEN, EQAR – European Quality Assurance Register, Netherlands
Ergül BERBER, Istanbul Arel University
Brandford BERVELL, University of Cape Coast, Ghana
Oğuz BORAT, Istanbul Commerce University
Neslihan BOYAN, Çukurova University
Chané de BRUYN, University of Johannesburg, South Africa
Rui Alexander CASTANHO, Portalegre Polytechnic University, Portugal
Hamish COATES, Australian National University, Australia
Clifton CONRAD, University of Wisconsin–Madison, USA
Maximilian CONRAD, University of Iceland, Iceland
Gwilym CROUCHER, University of Melbourne, Australia
Bülent ÇAVAŞ, Dokuz Eylül University
Ferhan ÇEBİ, Istanbul Technical University
Olgun ÇİÇEK, Senior Researcher, University of Ljubljana, Slovenia
Atilla ÇİMER, Trabzon University
Tuncay DÖĞEROĞLU, Eskişehir Technical University
Muzaffer ELMAS, Kocaeli University of Health and Technology
Sina ERCAN, Yeditepe University
Füsun EYİDOĞAN, Başkent University
İlyas GÖKHAN, Ankara Hacı Bayram Veli University
Anca GREEREG, Babeș-Bolyai University, Romania
Meenu GUPTA, Marwadi University, India
Durmuş GÜNAY, Maltepe University
Bilal GÜNEŞ, Gazi University
Bekir S. GÜR, Hacettepe University
Kamil GÜREL, University of Health Sciences
Rima ISAIFAN, Georgetown University in Qatar, Qatar
Mustafa Necmi İLHAN, Gazi University
Hüseyin KARA, Selçuk University
Klemens KATTERBAUER, Euclid University, Gambia
Terri KIM, Hanyang University, South Korea
Manja KLEMENČIČ, University of Ljubljana, Slovenia
Simona LACHE, Transilvania University of Brașov, Romania
Theodor LEIBER, University of Augsburg, Germany
Luis LOURES, Portalegre Polytechnic University, Portugal
Liviu MATEI, King's College London, UK
Soraia MARİNO, Universidad Católica del Uruguay, Uruguay
Sélim MEKDESSI, Lebanese University, Lebanon
Ka Ho MOK, The Hang Seng University of Hong Kong, Hong Kong
Juan Carlos MONDRAGÓN-QUINTANA, University of Bristol Business School, UK
Teboho MOJA, New York University, USA
Vesile MÖHSÜMOVA, Baku State University, Azerbaijan
Anatoly V. OLEKSIYENKO, The Education University of Hong Kong, Hong Kong
Murat ÖNDER, Boğaziçi University
Nedime Lerzan ÖZKALE, Istanbul Commerce University
Ercan ÖZTEMEL, Marmara University
Francesc PEDRÓ, Universitat Pompeu Fabra, Spain
Fabricio Pelloso PIURCOSKY, Centro Universitário Integrado, Brazil
Jana PRODANOVA, Macedonian Academy of Sciences and Arts, Macedonia
Juliana Elisa RAFFAGHELLI, Università degli Studi di Padova, Italy
Manuel SALAS-VELASCO, University of Granada, Spain
Pedro Portugal dos SANTOS JUNIOR - Instituto Federal de Minas Gerais, Brazil
Şule Itır SATOĞLU, Istanbul Technical University
Esra SİVEREKLİ, Gaziantep University
Donald STAUB, Izmir University of Economics
Selva STAUB, Muş Alparslan University
Macit Fikret SUNER, Istanbul Technical University
Şükran ŞAHİN, Ankara University
Muzaffer ŞEKER, President of TÜBA / Necmettin Erbakan University
Necip ŞİMŞEK, Istanbul Commerce University
Sultan TAŞÇI, Erciyes University
Serdal TERZİ, Süleyman Demirel University
Ömer TORLAK, Istanbul Commerce University
Javier Eduardo Gallo TOSCANO, Universidad San Ignacio Loyola, Peru
Fabrizio TRIFIRÒ, Times Higher Education, INQAAHE, UK
Ana Sofía Quispe UBILLA - Universidad Científica del Sur, Peru
Orhan UZUN, Ankara University
Öktem VARDAR, TED University
N. V. VARGHESE, Indian Institute of Technology Bombay, India
Shen WENQIN, Peking University, China
Tuğba YANPAR YELKEN, Mersin University
Sibel Aksu YILDIRIM, Hacettepe University

THEQC
ICQAA 2026

ABSTRACT PAPERS

ID: 167 - ICQAA-II - Oral Presentation

Yükseköğretimde Akreditasyon ve Üniversite Kütüphaneleri Göstergeleri: Yapay Zeka Çağında Ölçütlerin Yeniden Tanımlanması

Sami Çuhadar[1], Sönmez Çelik[2]

[1]İstanbul Bilgi Üniversitesi
[2]İbn Haldun Üniversitesi

Özet

Akreditasyon, yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim ve araştırma kalitesinin artmasına ve iyileştirme kültürünün geliştirilmesi ile programların tanınırlığına katkı sağlamaktadır. Yükseköğretim akreditasyon süreçlerinde üniversite kütüphaneleri, kalite güvencesi, kurumsal gelişim, şeffaflık ve sürdürülebilirlik açısından önemi rol üstlenmektedir. Bu çalışma, yerel ve uluslararası alanda faaliyet gösteren akreditasyon kuruluşlarının ölçütleri çerçevesinde üniversite kütüphanelerine yönelik talepleri, göstergeleri ve bu kuruluşların değerlendirme için kullandığı soruları analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada özellikle yapay zekaya ilişkin soruların söz konusu ölçütlere dahil edilip edilmediğinin belirlenmesi de hedeflenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yöntemi ve doküman inceleme tekniği kullanılarak kurumsal, fakülte ve program düzeyinde akreditasyon yapan kuruluşların ölçütleri incelenmiştir. Bu çerçevede mühendislik, sosyal bilimler, sağlık, fen-edebiyat, mimarlık ve işletme alanlarındaki ölçütler ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Araştırma sonuçlarının analizinde kütüphane koleksiyonları, bütçeleri, profesyonel insan kaynağı ve kapasitesi, fiziksel ve dijital altyapısı ve bilgi erişim hizmetleri çok boyutlu olarak değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmede, kütüphanelerin akademik destek birimi olmanın yanında, eğitim-öğretim ve araştırma süreçlerinin ayrılmaz bir bileşeni olduğu görülmüştür.

YZ desteği ile bilgiye erişim, verilerin yönetimi, araştırmalardaki destek hizmetleri ve dijital yetkinlik konularında yaşanan baş döndürücü dönüşüm, incelenen akreditasyonlardaki ölçütlerin güncellenmesi gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda, üniversite kütüphanelerine yönelik akreditasyon ölçütlerinin, araştırma çıktıları, dijital yetkinlikler, YZ okuryazarlığı, etik kullanım ve araştırma verisi yönetimi temelinde yeniden yapılandırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite kütüphaneleri, Akreditasyon, Kalite güvencesi, Yapay zeka, Kütüphane değerlendirme ölçütleri.

GIRIŞ

Yükseköğretim kurumlarında kalite güvencesi akreditasyonu, eğitim-öğretim kalitesinin sürdürülebilirliği ve uluslararası rekabette kritik öneme sahiptir. Akreditasyon, eğitim ve öğretimin kalitesini artırmanın temel unsuru olarak üniversitelerin sürekli iyileştirme, şeffaflık, öğrenci odaklılık, yenilikçilik, kapsayıcılık, programların uluslararası düzeyde tanınması gibi alanlarda hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olur. Bu bağlamda akreditasyon, belirli kurum/kuruluşlar tarafından verilen ve bir kurumun faaliyetlerinin ulusal veya uluslararası yeterlilik standartlarına uygun olduğunu teyit eden bir belge olarak tanımlanabilir (TÜRKAK, 2026). Bu belge, yükseköğretim faaliyetlerinin belirlenmiş standartlarla uygunluğunu sistematik olarak değerlendiren bağımsız değerlendirmeleri içermesi nedeniyle kalite odaklı gelişim açısından vazgeçilmezdir (Buaton ve diğerleri, 2022).

Akreditasyon, üniversitelerin dünya genelinde kabul görmesine, çalışanların motivasyonuna, öğrenci diplomalarının tanınmasına, üniversitelerin tercih edilmesine kadar birçok konuda katkı sağlar. Bu bağlamda ulusal, uluslararası, kurumsal veya program bazında birçok akreditasyon kuruluşu bulunmaktadır. İlk olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) 1885 yılında "New England Association" kurulmasıyla modern bölgesel akreditasyon başlamıştır. 1887'de "Middle States Association", 1895'de "North Central Association" ve "Southern Association of Colleges and Schools" ve 1962'de "Western Association of Schools and Colleges" kurularak üniversiteleri tanıtmak ve ayırt etmek amaçlanmıştır (Powell, 2013). Bu gelişme Avrupa ülkeleri tarafından da benimsenmiş, 1998 yılında Sorbon ve 1999 Bologna bildirileri ile yükseköğretimde kalite güvencesi sistematik hale gelmiştir. Türkiye'nin 2001 yılında Bologna sürecine katılımı kalite güvence ilke ve standartları açısından önemli bir adım olmuştur (Yıldırım ve diğerleri, 2025). 2015 yılında ise yükseköğretim kurumlarının ulusal ve uluslararası kalite standartlarına uygun olarak öğretim-öğrenim ve araştırma faaliyetlerinin yanı sıra idari hizmetlerinin kalitesini değerlendirmek amacıyla Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) kurulmuştur (YÖKAK, 2026a). YÖKAK, kurumsal niteliklerin yanı sıra kalite kültürünün yerleşmesine, sürekli iyileştirme ve kurumsal öğrenmenin teşvik edilmesini de hedeflemektedir.

Ulusal veya uluslararası düzeyde akreditasyon çalışması yapan birçok kurum bulunmaktadır. Avrupa Akreditasyon Birliği (EA), Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF), Mühendislik ve Teknoloji Akreditasyon Kurulu (ABET), Türk Psikologlar Derneği Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi (PPAB), Sağlık ve Sosyal Bilimler Alanında Akreditasyon Ajansı (AHPGS), Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK), Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (FEDEK), Mimarlık Eğitimi Akreditasyon Derneği (MiAK), Üniversite İşletme Okullarını Geliştirme Derneği (AACSB), Ulusal Değerlendirme ve Akreditasyon Konseyi (NAAC), Batı Okullar ve Kolejler Birliği (WASC), Amerikan Kütüphane Derneği Akreditasyon Ofisi, Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (TEPDAD) bunlardan bazılarıdır.

Üniversite, kısaca bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip; eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan kurum (Yükseköğretim Kanunu, 1981) olarak tanımlanmaktadır. Üniversiteler bulunduğu ülkenin tarihsel, kültürel ve sosyal değerleri ortaya koymasının yanında araştırma ve öğretim yoluyla bilgi üreten ve bilgiyi eğitim yoluyla aktaran kurumlar olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Üniversite kütüphaneleri ise üniversitedeki bu ekosistemin bilgi birimi olarak kritik bir öneme sahiptir. Yıllar önce Chicago Üniversitesi Rektörü Harper "kütüphane üniversitenin kalbidir" (Grieder, 1956) diyerek üniversiteler için kütüphanenin önemini vurgulamıştır. Üniversite kütüphanesi bağlı bulundukları üniversitenin amaç ve hedeflerine ulaşmada sahip oldukları bilgi kaynakları, teknik altyapı ve insan kaynağı ile ekosisteme katkıda bulunurlar. Üniversitenin kurumsal veya program bazlı akreditasyonlarında da bilgi kaynakları, fiziksel olanakları, personel ile eğitim-öğretim ve araştırmaya doğrudan destek olmaktadır. Amerikan Üniversite ve Araştırma Kütüphaneleri Derneği (ACRL) ve AACSB gibi kurumlar akreditasyon süreçlerinde kütüphanenin katkılarının gösterilmesi ve kanıta dayalı olarak ortaya konulmasını beklemektedir (Polat ve Akkaya, 2024). Bu ve benzeri çalışmalar kütüphanenin üniversite akreditasyonlarında önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

Üniversite kütüphanelerinin hizmet uygulamalarını değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla kütüphanelerden veri toplayan, bu alanda standartları belirleyen kurumlar bulunmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), YÖK Üniversite Kütüphaneleri Veri Toplama Sistemi, İngiltere'den Üniversite, Kolej ve Milli Kütüphane Topluluğunun (SCONUL) çalışması ve ABD'den Araştırma Kütüphaneleri Derneği İstatistikleri (ARL), ISO 11620: 2014 Bilgi ve Dokümantasyon Kütüphane Göstergeleri, Uluslararası Kütüphane Dernekleri ve Kurumları Federasyonu (IFLA) bunlardan bazılarıdır (Çuhadar, 2023)

YZ alanındaki gelişmeler her alanda olduğu gibi yükseköğretimi, kalite ve akreditasyon süreçlerini de etkilemektedir. YZ tabanlı sistemler, kalite standartlarını koruma, iyileştirme, veri toplama, analiz etme, raporlama, hata ve sapmaları tespit etmede önemli olanaklar sunmaktadır. Akreditasyon süreçlerinde YZ'nin kullanımı iç kalite denetimleri, öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi, çalışanların performans ölçümüne de etkinlik sağlamaktadır.

Günümüzde eğitim-öğretim niteliğinin artırılması ve akreditasyon ölçütlerine YZ entegrasyonun dahil edilmesi önemli araştırma alanlarından biridir. Örneğin, Peru Ulusal Yüksek Üniversite Eğitimi Denetleme Kurumunun (SUNEDU) yeniden yapılandırılmasıyla birlikte ulusal YZ destekli kalite güvencesi modeli önerilmiştir. Bu YZ modeli ile üniversitenin performansının izlenmesi, algoritmik yönetişim, risk analizi, erken uyarı mekanizmaları, etik ve hesap verebilirlik temelli bir kalite izleme sistemi sunulmuştur (Quevedo ve diğerleri, 2026). YZ destekli kalite güvence sistemleri, kriptografik algoritmalarla desteklenen güvenlik protokolleri sayesinde veri gizliliğini, bütünlüğünü ve doğrulanmasını sağlanmaktadır. Bunun sonucunda ise kaliteye ilişkin verilerin güvenirliği artırılmaktadır ve veriye dayalı karar alınabilmektedir (Alkhatib, 2022). Divya ve diğerleri (2026) yaptıkları çalışmada üniversitelerdeki öğretim elemanlarının akademik performanslarını YZ, veri analitiği yöntemi ve bulut tabanlı sistemler kullanılarak değerlendirmiştir. Çalışmada değerlendirme sürecinin şeffaflaştığı, yönetsel ön yargının azaldığı, etkin geri bildirimin arttığı ve akademik gelişimin desteklendiğini tespit etmişlerdir.

Yükseköğretimde akreditasyonun temel bileşenlerinden biri öğrenme çıktılarının değerlendirilmesidir. YZ temelli sistemler, öğrenme kazanımlarının sistematik olarak değerlendirilmesine katkı sağlamaktadır. Bunun yanında öğrencilere ayrıntılı başarı raporları sunmakta ve kurumların kalite kuruluşlarına nesnel kanıtlar sunmasına imkan da verebilmektedir (Vargas ve diğerleri, 2024).

YZ teknolojileri üniversite kütüphane hizmetlerini dönüştürmede, iyileştirmede, kullanıcıların bilgiye erişimini hızlandırmada önemli fırsatlar sunmaktadır (Zondi ve diğerleri, 2024). YZ desteği ile araştırma hizmeti sunan kütüphanelerde; kütüphane otomasyon sistemi, veri analitiği, içerik öneri sistemleri, doğal dille arama, metin özetleme, kullanıcı davranışlarına dayalı kişiselleştirilmiş yaklaşım, bilginin keşfine odaklanan yaklaşım hizmetleri yeniden şekillenmektedir (Çuhadar ve diğerleri, 2026). Bu YZ uygulamaları üniversite kütüphanelerinin sadece hizmet kalitesini artırmakla kalmayıp aynı zamanda kullanıcıların bilgiye erişim ve araştırma süreçlerini daha etkili hale gelmesini sağlamaktadır.

Yükseköğretimde akreditasyon ölçütlerinin belirlenmesi ve uygulanmasında YZ teknolojilerinin rolü giderek artmakta ve eğitim kalitesinin artırılması ve süreçlerin etkin yönetimi açısından kritik öneme

sahiptir. Bu teknolojiler, öğrenme analitiği, kişiselleştirilmiş öğrenme tasarımları ve otomatik değerlendirme sistemleri aracılığıyla kalite güvence süreçlerini desteklemektedir. Ayrıca, uluslararasılaşma, akademik personelin niteliği ve öğrenci başarısı gibi önemli standartların, YZ'nin entegrasyonu sayesinde daha objektif ve sürdürülebilir hale getirilebileceği söylenebilir. Bu ve benzer çalışmalardan yola çıkarak, YZ'nin yükseköğretimin her alanını derinden etkilediğini söyleyebiliriz. Bu bağlamda YZ'nin akreditasyon kriterlerindeki durumlarının araştırılması, bu konuda önerilerimde bulunulması literatüre önemli katkı sağlayacaktır.

AMAÇ, YÖNTEM, KAPSAM

Bu çalışma, ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren akreditasyon kuruluşlarının değerlendirme ölçütleri çerçevesinde üniversite kütüphanelerine yönelik veri taleplerini, göstergeleri ve yöneltilen soruları analiz etmeyi amaçlamaktadır. Buna ek olarak, akreditasyon ölçütlerinde YZ ile ilgili başlık ve bilgilerin dahil edilip edilmediğinin de tespit edilmesi hedeflenmiştir.

Araştırmada, insanların yaşadıkları dünyayı ve tecrübelerinin nasıl algıladığını ve nasıl yorumladığını analiz etmek üzere geliştirilen araştırma yaklaşımlarını adlandırmak üzere kullanılan nitel araştırma yöntemlerinden (Güler, Halıcıoğlu ve Taşğın, 2015) betimsel araştırma yöntemi ve doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Betimsel araştırma yöntemi, ne zaman, nerede ve nasıl gibi sorular ile varlıkların, kurumların, grupların durumu, sosyal ortamı, özellikleri ve ilişkisini ayrıntılı olarak açıklamayı hedefleyen yönteme verilen addır (Neuman, 2006). Doküman incelemesi ise araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında enformasyon içeren materyallerin analiz edilmesidir (Yıldırım ve Şimsek, 2021).

Bu çalışmada, literatür araştırması için SciSpace (https://scispace.com/), PiriAI (https://piriacademic.com/), dil geliştirme ve dil çeviri için DeepL (https://www.deepl.com/) YZ araçlarından faydalanılmıştır.

Bu yöntemler ile kurumsal, fakülte ve program düzeyinde akreditasyon sağlayan kuruluşların ölçütleri incelenmiştir. İncelenecek kuruluşlar amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Kurumsal bazda ulusal akreditasyon veren YÖKAK, uluslararası düzeyde ise ABD'den WASC seçilmiştir. Fakülte ya da program bazında ulusal düzeyde akreditasyon veren MÜDEK, FEDEK, MiAK ve TEPDAD incelenirken, uluslararası düzeyde AHPGS ve AACSB akreditasyonu detaylı olarak incelenmiştir.

Analiz sürecinde kütüphanelerin koleksiyon yapısı, bütçe olanakları, insan kaynağı kapasitesi, fiziksel ve dijital altyapısı, bilgiye erişim hizmetleri, öğrenme çıktıları ve YZ ile olan ilişkisi değerlendirilmiştir.

Yükseköğretim Alanındaki Bazı Akreditasyonlarda Kütüphane ve Yapay Zeka Göstergeleri

Bu çalışmada üniversiteleri kurumsal veya program bazında değerlendiren akreditasyon ölçütlerinde ve çalışmalarında kütüphane ve YZ ile ilgili kriterlerin yer alıp almadığı incelenmiştir. Akreditasyon sürecinde üniversite kütüphanelerinden ne tür veriler istendiği araştırmaya dahil edilmiştir. Akreditasyon ölçütleri incelenirken en güncel bilgilerin edinilmesi amaçlandığı için öncelikle akreditasyon veren kurumların web sayfaları dikkate alınmıştır. Bu bağlamda farklı disiplinlerde ulusal ve uluslararası düzeydeki akreditasyonlar aşağıda sunulmuştur.

Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK)

YÖKAK, Türkiye'de yükseköğretim ekosisteminin kalite standartlarını belirleyen, denetleyen ve kurumların sürekli iyileşme hedeflerini ulusal ve uluslararası ölçekte güvence altına alan en üst ve temel kalite güvence kuruluşudur. Yükseköğretim alanındaki kalite güvence sistemini oluşturmak, kurumsal hesap verilebilirlik ve şeffaflık, uluslararası standartlara uyum, akreditasyon kültürünü desteklemek, sürekli iyileştirme gereksiniminin bir sonucu olarak 23 Temmuz 2015 tarihinde YÖK'e bağlı olarak YÖKAK kurulmuştur. 1 Temmuz 2017 tarihli ve 7033 sayılı kanun ile 2547 sayılı kanunun ek 35 hükmüyle YÖK'ten ayrılarak idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğine kavuşmuştur. YÖKAK'ın, başta Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA) olmak üzere, Dünya Kalite Ajansları Birliği (INQAAHE), Asya Pasifik Kalite Ağı (APQN), İslam Ülkeleri Kalite Ajansları Birliği (IQA) gibi çok sayıda kuruluşa tam üyeliği bulunmaktadır (Taşcı ve Lapçın, 2023; Sakarya ve diğerleri, 2025).

YÖKAK Ulusal Değerlendirme Programları Kılavuzu günün gereksinimlerine göre yenilenmektedir. Kılavuz en son sürüm 3.3 olarak 2026 yılında yayımlanmıştır. Bu kılavuz, detaylı olarak incelendiğinde YÖKAK değerlendirme süreci 4 temel ölçüt, 14 alt ölçüt ve 46 kriterden oluşmaktadır. Bu ölçütler başlıklar halinde aşağıda sunulmuştur:

- A. Liderlik, Yönetişim ve Kalite: Liderlik ve Kalite (5); Misyon ve Stratejik Amaçlar (3); Yönetim Sistemleri (4); Paydaş Katılımı (3); Uluslararasılaşma (3)
- B. Eğitim ve Öğretim: Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi (6); Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme) (4); Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri (5); Öğretim Kadrosu (3)
- C. Araştırma ve Geliştirme: Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları (3); Araştırma Yetkinliği, İş birlikleri ve Destekler (2); Araştırma Performansı (2)
- D. Toplumsal Katkı: Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları (2); Toplumsal Katkı Performansı (1)

YÖKAK değerlendirmesinde kütüphane ile ilgili olarak B.3.1. Öğrenme ortam ve kaynakları başlığında "*… kütüphane, stüdyo; ders kitapları, çevrimiçi (online) kitaplar/belgeler/videolar vb. kaynaklar uygun nitelik ve niceliktedir, erişilebilirdir ve öğrencilerin bilgisine/kullanımına sunulmuştur. Öğrenme ortamı ve kaynaklarının kullanımı izlenmekte ve iyileştirilmektedir.*" şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca aynı bölümde B.3.3. Tesis ve altyapılar kısmında kurumda uygun nitelik ve nicelikte kütüphane ve altyapısının bulunması gerektiği vurgulanmaktadır (YÖKAK, 2026b). Kılavuz incelendiğinde YZ ile ilgili herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

WASC Kıdemli Kolej ve Üniversite Komisyonu (WSCUC) Akreditasyonu

Batı Okullar ve Kolejler Derneği (WASC), Kıdemli Kolej ve Üniversite Komisyonu (WSCUC) Akreditasyonu kolej ve üniversiteleri değerlendirmek ve akredite etmek amacıyla 2012–2013 yıllarında ABD'de kurulmuştur. WSCUC, Kıdemli Kolejler ve Üniversiteler için Akreditasyon Komisyonu (ACSCU), Topluluk ve Genç Kolejler için Akreditasyon Komisyonu (ACCJC) ve Okullar için Akreditasyon Komisyonu (Accreditation Commission for Schools-ACS) olmak üzere üç oluşumdan meydana gelmekte ve bu oluşumların genel adı olarak kullanılmaktadır. WSCUC'un kökeni 1924 yılına kadar gitmektedir. 1924 yılına kadar çalışmalar Batı Kolejler Derneği adı ile yapılmıştır. Söz

konusu yılda düzenlenen Güney Kaliforniya Kolej ve Üniversiteler Konferansında ise isim değişikliği tartışılmış ve 1931 yılında ise yeniden yapılanarak Güneybatı Pasifik Kolejler ve Üniversiteler Derneği olarak çalışmalarına devam etmiştir. 1962 yılında ise Batı Okullar ve Kolejler Derneği (WASC) adını almıştır (WASC, 2026).

ABD'de yükseköğretim kurumlarını kurumsal düzeyde kalite standartlarını belirleyen ve denetleyen en önemli akreditasyon kuruluşlarından biri olan WSCUC, üniversitelerin kalite, eğitim ve öğretim süreçlerinin nitelikli olarak yapılması, kurumların ve programların uluslararası düzeyde tanınması için önemli bir teyit belgesi sunar. Akreditasyon ölçütleri rehberi/el kitapları, genel olarak öğrencinin öğrenimi, başarısı ve kurumsal etkinliğe hizmet etmek amacıyla kaliteyi, hesap verebilirliği ve iyileştirmeyi ilerletmek üzere tasarlanır ve günün gereksinimlerine göre güncellenir. Bu bağlamda WSCUC Akreditasyon el kitabı Eylül 2025'te güncellenmiş ve web ortamında 2023 Akreditasyon El Kitabı olarak yayınlanmıştır. El Kitabı incelendiğinde akreditasyon ölçütlerinin; kurumsal misyonun tanımlanması ve bütünlük içinde davranma; eğitim hedeflerine ulaşma ve öğrenci başarısını sağlama; kaynakları ve organizasyonel yapıları güvence altına alma; kalite güvencesi ve iyileştirmeye adanmış bir kurum oluşturma olmak üzere 4 temel başlıkta derlenmiştir. Değerlendirme ölçütlerinde YZ ve kütüphane ile ilgili doğrudan bir madde bulunmamaktadır. 3. temel ölçüt olan "kaynakları ve organizasyonel yapıları güvence altına alma" ölçütünün alt başlığı olan "mali, fiziksel, teknolojik ve bilgi kaynakları" altına CFR 3.6 "*kurum, öğretim üyeleri, personel, idareciler ve öğrencilerin çalışmalarını desteklemek için kapsam, kalite, güncellik ve tür bakımından yeterli fiziksel, teknolojik, bilgi ve diğer kaynakları sağlar*" maddesi yer almaktadır (WASC, 2023).

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)

Türkiye'deki mühendislik lisans programlarını değerlendirme, bilgilendirme ve akredite etme amacıyla faaliyet gösteren bağımsız bir kuruluştur. Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki mühendislik fakülteleri dekanlarından oluşan Mühendislik Dekanları Konseyi tarafından, akreditasyon süreçlerini yerelleştirmek amacıyla 2002 yılında Mühendislik Değerlendirme Kurulu adıyla başlamıştır (Balıkçı ve Hendek, 2025). 2003 yılında fiili olarak program değerlendirmelerine başlayan bu kurul, 2007 yılında dernek statüsü kazanarak Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) adını almıştır (Polat ve Akkaya, 2024). 16 Kasım 2007 tarihinde Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında, MÜDEK ulusal, sektörel ve program yeterliliklerine odaklanan uluslararası bir kalite güvence kuruluşu olarak tanınmıştır. Üniversitelerdeki mühendislik programlarını 5 yıl geçerlilik süresi ile Kalite Değerlendirme ve Tescil Belgesi verebileceği kararlaştırılmıştır. MÜDEK kendi alanında birçok uluslararası akreditasyon kuruluşlarına üyeliği bulunmaktadır (MÜDEK, 2026).

MÜDEK akreditasyon değerlendirmelerinde kullanacağı ölçütleri yeni sürümlerle güncellemektedir. En güncel değerlendirme ölçütleri lisan program için sürüm 3.1 olarak 5 Aralık 2025'te yüksek lisans programları için ise sürüm 2.0 olarak 5 Aralık 2025'te güncellemiştir.

Mühendislik programlarının değerlendirilmesinde öğrenciler, program eğitim amaçları, program çıktıları, sürekli iyileştirme, eğitim planı, öğretim kadrosu, altyapı, kurum desteği ve parasal

kaynaklar, organizasyon ve karar alma süreçleri olmak üzere 9 başlıktan oluşmaktadır. Programların değerlendirme ölçütleri detaylı olarak incelendiğinde yüksek lisans programlarının değerlendirme ölçütlerinde YZ ile ilgili bir ifade bulunmamaktadır. Yüksek lisans programlarının 7. değerlendirme ölçütü olan "altyapı" başlığı altında 7.4. maddesinde "*öğrencilere sunulan kütüphane olanakları, bilimsel yayınların veri tabanlarına erişimi de kapsayacak biçimde, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır*" şeklinde ifade edilmektedir (MÜDEK, 2025a). Lisans programlarının ölçütleri incelendiğinde de 7. değerlendirme ölçütü olan "altyapı" başlığının 7.4. maddesinde "*öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır*" şeklinde ifade edilmiştir. YZ konusunda ise EK-1 disiplinlere özgü eğitim planı konuları başlığında, adında YZ ve veri bilimi nitelemesi bulunan programlara ilgili konulara ek olarak; YZ'nın kuramsal temelleri, YZ kullanımı veri bilimi, büyük veri analitiği, veri madenciliği, doğal dil işleme, pekiştirmeli öğrenme, derin öğrenme, bilgisayarlı görü, öneri sistemleri ve yapay zeka yönetişimi konularını kapsaması gerektiği belirtilmiştir (MÜDEK, 2025b).

Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (FEDEK)

Yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim standartlarının yükseltilmesinde ve kalite güvence sistemlerinin kurulmasında kurumsal akreditasyonun yanında belirli bölümlere özgü program akreditasyonu da önem taşımaktadır. Bu kapsamda FEDEK ilgili fakültelerdeki programların kalitesini tescilleyen bağımsız ulusal bir akreditasyon kuruluşudur (Erdal ve Aydın, 2025). FEDEK'in başlangıcı, yükseköğretimdeki kalite arayışlarının bir sonucu olarak 2006 yılında Fen-Edebiyat Fakülteleri dekanları tarafından bir platform olarak oluşturulmuştur. 2009 yılında çalışma esasları, tüzükleri belirlenerek dernek halini almış, 2010 yılında ise Yükseköğretim Kurulu tarafından kalite akreditasyon kuruluşu olarak tescil edilmiştir. 2015 yılında YÖKAK'ın kurulmasıyla birlikte FEDEK'in yetkilendirme işlemleri YÖKAK tarafından yapılmaya başlamıştır (Polat ve Akkaya, 2024).

FEDEK de program değerlendirme ölçütlerini güncellemektedir. 2025-2026 akademik dönemi için en güncel değerlendirme ölçütü olan 4.1 Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri Sürümü kullanılmaktadır. İlgili programların değerlendirilmesinde öğrenciler, program öğretim amaçları, program çıktıları, öğretim planı, öğretim kadrosu, yönetim yapısı, altyapı, kurum desteği ve parasal kaynaklar, sürekli iyileştirme ve programa özgü ölçütler olmak üzere 10 temel ölçüt bulunmaktadır. Ölçütlerin detayları incelendiğinde kütüphaneler ile ilgili olarak 7. değerlendirme ölçütü olan "altyapı" başlığı altında 7.4. maddesinde "*Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları öğretim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.*" şeklinde ifade edilmektedir. YZ ile ilgili ise bilgisayar bilimleri programlarında YZ konusunda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandıran dersler veya ders içeriklerinin bulunması, kanıtlanması istenmektedir (FEDEK, 2024).

Mimarlık Eğitimi Akreditasyon Derneği (MiAK)

2019 yılında kurulan MiAK, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında mimarlık programlarının kalite standartlarını değerlendiren ve bu programlara akreditasyon vermek üzere YÖKAK tarafından tescil edilen ulusal kalite kuruluşudur (Erdal ve Aydın, 2025).

MiAK akreditasyon ölçütleri 15 Şubat 2021 tarihinde yönetim kurulunca kabul edilen rehbere göre yapılmaktadır. Bu rehber; programla ilgili genel bilgi ve programın eğitim ve öğrenim özellikleri olmak üzere 2 temel ölçüt ve 12 alt ölçütten oluşmaktadır. Rehber detaylı olarak incelendiğinde kütüphane ile ilgili 1.8.2. Bilgi Kaynakları başlığında "*Öğrenci ve öğretim elemanlarının mimarlık eğitimi ve araştırmaları için gerekli yayınlara (kitaplar, referans kitapları, süreli yayınlar, raporlar vb.), görsel kaynaklara (çizimler, fotoğraflar vb.) ve veri tabanlarına kolaylıkla ulaşabilecekleri kitaplık/arşiv ve sayısal ortam olanakları belirtilir ve yeterlilikleri değerlendirilir. Öğrencilere kitaplık/arşiv ve sayısal ortamları kullanmaları ve çalışmalarında kaynak kullanma becerilerini geliştirmeleri konusunda bilgilenmeleri için yapılan uygulamalar açıklanır*" şeklinde bilgi istenmektedir. Bu bilgilere ek olarak istenen ve MiAK Akreditasyon dokümanındaki "Tablo 1" Kütüphane olanakları tablosunda ise kitap, süreli yayın, abonelikler, referans kitapları, elektronik süreli yayınlar, dijital görüntü dosyaları, slayt, video, CD/DVD, fotoğraf arşivi gibi kaynakların sayıları ve 3 yıllık harcama bilgileri ve yayıldığı alan istenmektedir (MiAK-MAK, 2025). Rehberde YZ ile ilgili herhangi bir ifade bulunmamaktadır.

Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (TEPDAD)

TEPDAD, Tıp Fakülteleri Dekanlar Konseyi çatısı altında 2008 yılında Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (UTEAK) adıyla başlamış ve 2010 yılında ve ulusal-uluslararası ölçekte tıp eğitimi akreditasyonu çalışmaları yürüten, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu tarafından tanınan bir kalite kuruluşu haline gelmiştir (Altıntaş ve diğerleri, 2024).

TEPDAD'ın temel amacı, tıp eğitimi programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak Türkiye'de tıp eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmaktır. Bilim ve toplumdaki gelişmeler ile hekimlik uygulamalarını bütünleştirip toplumun sağlık sorunlarına yüksek nitelikli sağlık hizmeti ile cevap verebilecek bilgi, beceri ve tutuma sahip, mesleki yaşamı boyunca bildiklerinden daha fazlasını öğrenme isteği ve becerisi kazanmış, bilimsel gelişmelere katkıda bulunabilecek yeterlik ve yetkinlikte hekimler yetiştirilerek toplumun sağlık düzeyinin ileri götürülmesi hedeflenmektedir (TEPDAD, 2025).

Yükseköğretim Kalite Kurulu ve Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu tarafından tanınan TEPDAD akreditasyon değerlendirmelerinde kullanacağı ölçütleri yeni sürümlerle güncellemektedir. En güncel değerlendirme ölçütü "Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları 2025" Sürüm 2, Mayıs 2026 tarihinde güncellemiştir. TEPDAD 2025 Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları 6 temel ölçüt; kurumsal kimlik, eğitim programının özellikleri, öğrenciler, akademik kadro, altyapı ve olanaklar, yönetişim ve 33 alt ölçütten oluşmaktadır. Bu rehber incelendiğinde YZ ile ilgili bir ifade bulunmamaktadır. Rehberin 5. teması olan altyapı ve olanaklar başlığı altındaki 5.3. Bilgiye Erişim Olanakları maddesinde "özdeğerlendirme raporunda fakültenin eğiticiler ile öğrencilere fiziksel ve sanal ortamlarda bilgiye erişimini kolaylaştırmak maksadıyla sağladığı fırsatlar açıklanmalıdır. Bilgiye erişim için sağlanan olanakların neler olduğu açıklanırken kütüphane olanakları, fiziksel kapasitesi, aboneliklerinin bulunduğu dijital kaynaklar ve donanım altyapısı ile ilgili açıklama ve değerlendirmelere yer verilmelidir." şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca standardın karşılanabilmesi için a) öğrenci ve eğiticilerin kullanımına açık kütüphane ve/veya öğrenme merkezlerinin kapasitesini ve

çalışma saatlerini gösteren belgelerin, b) öğrencilerin kullandıkları okuma ve çalışma salonlarının kapasitesini gösteren belgelerin, c) kütüphanede bulunan basılı kitap ve dergi koleksiyonlarının dökümünün, d) sanal ortamdaki kaynaklara erişim için kullanılan veri tabanı aboneliklerinin dökümünün ve e) fiziksel ortamlarda bu kaynaklara erişim için kullanılan donanım ve özelliklerinin (bilgisayar terminali, Wi-Fi kapsam alanı, veri erişim hızı vb.) eklenmesi gerektiği belirtilmiştir (TEPDAD, 2026).

Sağlık ve Sosyal Bilimler Alanında Akreditasyon Ajansı (AHPGS)

AHPGS, merkezi Almanya'da bulunan ve uluslararası düzeyde tanınırlığa sahip bağımsız bir akreditasyon kuruluşudur. Kurum sadece sağlık bilimlerini değil hukuk, psikoloji gibi sosyal bilimler alanındaki programları da akredite etmektedir (Şimşek ve diğerleri, 2025). AHPGS, Almanya'nın yansı sıra farklı ülkelerde de ilgili alanlarda eğitim-öğretim kalitesini güvence altına almaya, geliştirmeye ve yetkilendirmeye çalışmaktadır. Bu bağlamda Avrupa Akreditasyon Konsorsiyumu'nun (ECA), Avrupa Yükseköğretim Kalite Güvence Birliği'ne (ENQA), Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu (WFME), YÖKAK gibi birçok akreditasyona üyeliği bulunmaktadır (AHPGS, 2026a).

AHPGS, akreditasyon ölçüleri programının amaçları ve öğrenme çıktıları; müfredatın yapısı ve içeriği; öğrenci kabulü ve programın uygulanabilirliği; ölçme/değerlendirme sistemi ve şeffaflık; öğretim kadrosu ve fiziksel olanaklar; kalite güvencesi; toplumsal cinsiyet eşitliği ve fırsat eşitliği olmak üzere 7 başlıktan oluşmaktadır. Program Akreditasyon el kitabı detaylı olarak incelendiğinde YZ ile ilgili bir ifade bulunmamaktadır. El kitabının 7.3 Eğitim-Öğretim ve Araştırma Olanakları ölçütü altında; kütüphanede bulunan akredite olacak program ile ilgili toplam kitap, süreli yayın sayısı, ilgili programlar için yeni alınacak kitap ve süreli yayın sayısı, elektronik veri tabanlarına erişim, kütüphane kaynaklarına erişim olanakları, kütüphanenin açık olduğu saatlerle ilgili bilgi istenmektedir (AHPGS, 2026b).

Üniversite İşletme Okullarını Geliştirme Derneği (AACSB)

AACSB, dünya genelinde işletme fakülte programını akredite eden en eski ve alanındaki en prestijli uluslararası akreditasyon kuruluşudur. AACSB, 1916 yılında ABD'de kurulmuş ve günümüzde ABD, Hollanda, Singapur olmak üzere üç ülkede çalışma ofisi, 100'den fazla ülkeden 2000'den fazla kurumsal üyesi bulunmaktadır. Bugüne kadar 1000'den fazla fakülteyi akredite etmiştir. Temel amacı, yükseköğretimde işletme ve yönetim bilimleri alanında öğretimin kalitesini desteklemektir (AACSB, 2026a).

AACSB'nin 2026 akreditasyon rehber ve standartlar ölçütleri 3 ana ölçüt ve 9 alt ölçütten oluşmaktadır. Strateji yönetim ana ölçütü; stratejik planlama, fiziksel, dijital ve finansal kaynaklar ve fakülte ve profesyonel insan kaynakları alt ölçütlerinden oluşmaktadır. İkinci temel ölçüt öğrenci başarısı olup müfredat, öğrenme güvencesi ve öğrenci gelişimi alt ölçütlerinden oluşmaktadır. Üçüncü temel ölçüt ise etkiye giden yollar olup öğretim verimliliği ve etkisi, bilimsel çalışmaların etkisi ve katılım ve toplumsal etki şeklindedir. Bu rehber detaylı olarak incelendiği zaman stratejik yönetim temel ölçütünün fakülte ve profesyonel insan kaynakları alt ölçütünde 3.3 Profesyonel Personel Yeterliliği başlığında; eğitim-öğretim ve öğretim üyelerinin araştırma faaliyetlerine destek

sağlayan profesyonel kütüphane personel yapısı hakkında bilgi istenmektedir. Ayıca, bu profesyonel personelin nitelikli öğretim, araştırma ve hizmet çıktılarının elde edilmesini nasıl desteklediklerini açıklanması beklenmektedir. Fiziksel kaynaklar başlığında ise bina, mobilya, teknoloji, ortak çalışma alanları, klasik ve dijital kütüphane yapılarının yeterliği hakkında bilgi istenmektedir. YZ konusunda ise müfredat başlığı altında öğrencilere iş dünyasının gerektirdiği bilgi, beceri ve teknolojik yetkinliklerle donatacak güncel ve bütüncül bir program sunulması gerektiği vurgulanmaktadır. Öğrenme, araştırma ve idari süreçleri geliştirmek amacıyla YZ, veri analitiği ve otomasyon gibi teknolojilerin entegre edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır (AACSB, 2026b).

AACSB web sayfasında "akreditasyon için YZ kullanım senaryoları alanı" bulunmaktadır. Bu alan dekanlar, idareciler ve öğretim üyelerine yönelik akreditasyon süreçleri, örnekleri, karmaşık ve çok aşamalı soruları yanıtlamada YZ kullanımı hakkında bilgiler sunmaktadır. Aynı zamanda AACSB gönüllüleri tarafından oluşturulan ve yönetilen 15 ilgi grubundan biri de İşletme Kütüphanecileri İlgi Grubudur. Bu grup İşletme Fakülte Kütüphaneciliği konusunda çalışma, iş birliği ve etkinlikler yapmaktadır (AACSB, 2026c; 2026d).

Tablo 1. Akreditasyon Kurumlarına Göre YZ Ölçütleri ve Durumu

Akreditasyon Adı	YZ Ölçüt Durumu	Kapsam / Açıklama
YÖKAK	Tespit edilememiştir	YZ kullanımı veya okuryazarlığı tanımlı ve bağımsız bir ölçüt olarak yer almamaktadır.
WSCUC	Tespit edilememiştir	YZ kullanımı veya okuryazarlığı tanımlı ve bağımsız bir ölçüt olarak yer almamaktadır.
MÜDEK	Mevcut	YZ kullanımı veri bilimi, büyük veri analitiği, veri madenciliği, doğal dil işleme, pekiştirmeli öğrenme, derin öğrenme, bilgisayarlı görü, öneri sistemleri ve YZ yönetişimi konularını kapsaması gerektiği belirtilmektedir.
FEDEK	Mevcut	YZ ile ilgili ise bilgisayar bilimleri programlarında YZ konusunda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandıran dersler veya ders içeriklerinin bulunması, kanıtlanması istenmektedir.
MiAK	Tespit edilememiştir	YZ kullanımı veya okuryazarlığı tanımlı ve bağımsız bir ölçüt olarak yer almamaktadır.
TEPDAD	Tespit edilememiştir	YZ kullanımı veya okuryazarlığı tanımlı ve bağımsız bir ölçüt olarak yer almamaktadır.
AHPGS	Tespit edilememiştir	YZ kullanımı veya okuryazarlığı tanımlı ve bağımsız bir ölçüt olarak yer almamaktadır.
AACSB	Mevcut	Öğrenme, araştırma ve idari süreçleri geliştirmek amacıyla YZ, veri analitiği ve otomasyon gibi teknolojilerin entegre edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Web sayfasında akreditasyon süreçleri, müfredat entegrasyonu ve yönetim eğitimi için "YZ Kullanım Senaryoları" alanı sunarak kurumlara uygulama düzeyinde aktif rehberlik sağlamaktadır.

BULGULAR

Araştırma kapsamında seçilen akreditasyon kuruluşlarının güncel standartları, kılavuzları ve ilgili belgeleri doküman incelemesi yoluyla analiz edilmiştir. Tablo 1'de akreditasyon kuruluşlarının YZ ölçütlerine ilişkin yaklaşımları verilmiştir. İncelenen sekiz akreditasyon ölçütlerinden beşinde YZ kullanımına veya YZ okuryazarlığına ilişkin bağımsız bir ölçüt tespit edilmemiştir. Buna karşın MÜDEK, FEDEK ve AACSB rehberlerinde YZ ile ilgili bilgilerin mevcut olduğu belirlenmiştir. Bu akreditasyon kuruluşlarının YZ konusundaki ölçütleri Tablo 1'deki "Kapsam / Açıklama" sütununda belirtilmiştir. Tablo 1'de görüleceği üzere, YZ ile ilgili ölçütler mühendislik, bilgisayar bilimleri ve işletme eğitimi odaklı kuruluşların değerlendirmelerinde kriter olarak yer almaktadır.

İncelenen akreditasyon kuruluşlarının akademik kütüphaneleri nasıl değerlendirdiğini ve hangi ölçütleri kullandığı Tablo 2'de verilmiştir. Elde edilen bulgular, kütüphanelerin incelenen akreditasyon sistemlerinde eğitim-öğretim ve araştırma süreçlerini farklı düzeylerde destekleyen temel bir kurumsal kaynak olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Bununla birlikte, kuruluşların kütüphaneleri; altyapı yeterliliği, program çıktılarına katkı ve nitelikli insan kaynağı gibi farklı ölçütler üzerinden değerlendirdiği görülmektedir.

Ulusal akreditasyon ölçütleri incelendiğinde, YÖKAK'ın kütüphaneyi "Öğrenme ortam ve kaynakları" (B.3.1) ile "Tesis ve altyapılar" (B.3.3) başlıkları altında; nitelik, nicelik ve erişilebilirlik açısından değerlendirdiği görülmektedir. MÜDEK ve FEDEK, kütüphane olanaklarının eğitim amaçları ve program çıktılarını destekleyecek düzeyde olmasını beklemektedir. TEPDAD ve MiAK standartları ise daha ayrıntılı veriler talep etmektedir. MiAK; kitap ve süreli yayın sayıları, son üç yıla ait harcamalar ve kütüphane alanı gibi göstergeleri değerlendirirken, TEPDAD fiziksel ve çevrim içi erişim olanaklarının yanı sıra donanım altyapısı, internet erişimi, çalışma alanlarının kapasitesi, hizmet saatleri ve koleksiyon bilgilerine ilişkin kanıtlar istemektedir.

Uluslararası kuruluşların ölçütleri farklı odaklara sahiptir. WSCUC kaynakların kapsamı, kalitesi ve güncelliğini; AHPGS programa uygunluğunu; AACSB ise fiziksel ve dijital kaynaklarla birlikte profesyonel personel yeterliliğini değerlendirmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERILER

Yükseköğretimdeki gelişmeler ve YZ çağının yarattığı dönüşüm, akreditasyon ölçütlerinin ve üniversite kütüphanelerinin yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Günümüzde üniversite kütüphaneleri, yalnızca bilgi kaynaklarını korumasının yanında araştırmayı destekleyen, bilgiye erişimi kolaylaştıran ve bilgi / YZ okuryazarlığını geliştiren stratejik akademik birimlerdir. Bu nedenle kütüphaneler, kaynaklarının niceliğinden çok eğitim, araştırma ve kurumsal gelişime sağladıkları katkı üzerinden değerlendirilmelidir.

Çuhadar (2023) tarafından gerçekleştirilen "Üniversite Kütüphanelerinin Sıralanması ve Türkiye İçin Bir Rehber Önerisi" başlıklı çalışmada, üniversite kütüphanelerinin hangi ölçütlere göre değerlendirilmesi gerektiği detaylı olarak açıklanmıştır. Değerlendirme ölçütlerinin oluşturulmasında YÖK, TÜİK, ISO 11620, IFLA ve ACRL gibi ulusal ve uluslararası kurum ile kuruluşların bu alandaki çalışmaları esas alınmıştır. Tablo 3'te söz konusu kurum ve standartların kütüphane değerlendirme çalışmalarında benimsedikleri temel ölçütler ve bu ölçütlerin kapsam sıklığı verilmiştir.

Tablo 2. Akreditasyonlarda Tanımlanan Kütüphane Ölçütleri ve Açıklamaları

Akreditasyon Adı	Tanımlanan Ölçüt	Kapsam / Açıklama
YÖKAK	B.3.1 Öğrenme Ortam ve Kaynakları	Kütüphane, ders kitapları, çevrimiçi kitaplar / belgeler / videolar vb. kaynaklar uygun nitelik ve nicelikte, erişilebilir ve öğrencilerin kullanımına sunulmalıdır. Öğrenme ortamı ve kaynaklarının kullanımı izlenmeli ve iyileştirilmelidir.
	B.3.3. Tesis ve altyapılar.	Kurumda uygun nitelik ve nicelikte kütüphane ve altyapısının bulunması gerektiği vurgulanmaktadır.
WSCUC	Mali, Fiziksel, Teknolojik ve Bilgi Kaynakları	Kurum, öğretim üyeleri, personel, idareciler ve öğrencilerin çalışmalarını desteklemek için kapsam, kalite, güncellik ve tür bakımından yeterli fiziksel, teknolojik, bilgi ve diğer kaynakları sağlar.
MÜDEK	Altyapı	Lisans Programları: Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır. Yüksek Lisans Programları: Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları, bilimsel yayınların veri tabanlarına erişimi de kapsayacak biçimde, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.
FEDEK	Altyapı	Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları öğretim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.
MiAK	Bilgi Kaynakları	Kütüphane olanakları tablosunda kitap, süreli yayın, abonelikler, referans kitapları, elektronik süreli yayınlar, dijital görüntü dosyaları, slayt, video, CD/DVD, fotoğraf arşivi gibi kaynakların sayıları ve 3 yıllık harcama bilgileri ve yayıldığı alan istenmektedir.
TEPDAD	Bilgiye erişim olanakları	Fakültenin akademisyen ve öğrencileri için fiziksel ve sanal ortamlarda bilgiye erişimini kolaylaştırmak maksadıyla sağladığı fırsatlar açıklanmalıdır. Bilgiye erişim için sağlanan olanakların neler olduğu açıklanırken kütüphane olanakları, fiziksel kapasitesi, aboneliklerinin bulunduğu dijital kaynaklar ve donanım altyapısı ile ilgili açıklama ve değerlendirmelere de yer verilmelidir. Ayrıca: Öğrenci ve akademisyenin kullanımına açık kütüphane ve/veya öğrenme merkezlerinin kapasitesini ve çalışma saatlerini gösteren belgeler. Öğrencilerin kullandıkları okuma ve çalışma salonlarının kapasitesini gösteren belgeler. Kütüphanede bulunan basılı kitap ve dergi koleksiyonlarının dökümü. Sanal ortamdaki kaynaklara erişim için kullanılan veri tabanı aboneliklerinin dökümü. Fiziksel ortamlarda bu kaynaklara erişim için kullanılan donanım ve özelliklerinin (bilgisayar terminali, Wi-Fi kapsam alanı, veri erişim hızı vb.) gösteren belgeler.
AHPGS	Eğitim-Öğretim ve Araştırma Olanakları	Kütüphanede bulunan akredite olacak program ile ilgili toplam kitap, süreli yayın sayısı, ilgili programlar için yeni alınacak kitap ve süreli yayın sayısı, elektronik veri tabanlarına erişim, kütüphane kaynaklarına erişim olanakları, kütüphanenin açık olduğu saatlerle ilgili bilgi istenmektedir.
AACSB	Profesyonel Personel Yeterliliği	Eğitim-öğretim ve öğretim üyelerinin araştırma faaliyetlerine destek sağlayan profesyonel kütüphane personel yapısı hakkında bilgi istenmektedir.
	Fiziksel Kaynaklar	Bina, mobilya, teknoloji, ortak çalışma alanları, klasik ve dijital kütüphane yapılarının yeterliği hakkında bilgi istenmektedir.

Tablo 3'te görüleceği üzere koleksiyon ve personel ölçütleri, incelenen sekiz değerlendirme çalışmasının tamamında yer almaktadır. Bina, harcamalar, hizmetler/referans ve kullanım ölçütleri yedi; teknoloji altı, kullanıcı ölçütü ise beş çalışmada mevcuttur. Buna karşılık memnuniyet yalnızca ISO 11620, IFLA ve ACRL çalışmalarında, topluma katkı ise sadece ACRL standartlarında vardır.

Kullanıcı memnuniyeti, toplumsal katkı ve hizmetlerin etkisine yönelik gösterge boyutlarının ise söz konusu çalışmalarda sınırlı olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Üniversite Kütüphaneleri Değerlendirme Ölçütleri. Kaynak: (Çuhadar, 2023).

Kütüphane Değerlendirme Çalışmaları	Ölçütler									
	Koleksiyon	Bina	Harcamalar	Kullanıcı	Personel	Teknoloji	Hizmetler/referans	Kullanım	Memnuniyet	Topluma katkı
YÖK üniversite kütüphaneleri veri toplama formu	X	X	X	X	X	X	X	X		
TÜİK üniversite kütüphane istatistikleri formu	X	X		X	X	X	X	X		
Araştırma Kütüphaneleri Derneği istatistikleri	X		X	X	X		X	X		
SCONUL istatistikleri	X	X	X	X	X		X	X		
ISO 11620 Bilgi ve Kütüphane Dokümantasyon Göstergeleri	X	X	X		X	X	X	X	X	
IFLA kütüphane performans göstergeleri	X	X	X		X	X	X	X	X	
ACRL yükseköğretimde kütüphaneler için standartlar	X	X	X		X	X	X	X	X	X
YÖK üniversite kütüphaneleri için standartlar	X	X	X	X	X	X				
Toplam	**8**	**7**	**7**	**5**	**8**	**6**	**7**	**7**	**3**	**1**

Üniversite kütüphanelerini nicelik ve nitelik yönünden değerlendirmeye yönelik ISO 11620, IFLA, ACRL vb. gibi göstergeler ile YÖK ve TÜİK tarafından kullanılan veri toplama araçları incelenmiştir. İncelenmesi sonucunda, değerlendirme sistemlerinin koleksiyon, personel, bütçe, bina, hizmetler, kullanım ve teknoloji gibi temel unsurlara ilave olarak memnuniyet ve topluma katkı boyutlarını da kapsadığı tespit edilmiştir. İncelenen akreditasyon kuruluşlarının talep ettiği bilgi ve belgeler de ise çoğunlukla basılı ve elektronik kaynakların sayısal büyüklüğü, veri tabanı abonelikleri, fiziksel imkanlar, çalışma saatleri, bütçe ve teknik imkanlar gibi nicel göstergelerle sınırlı olduğu gözlenmiştir. Kullanıcı memnuniyeti, hizmetlerin araştırmalara olan etkisi ve toplumsal katkı gibi çıktıların akreditasyonda doğrudan ölçüt olarak yer almaması, mevcut rehberlerin kütüphanelerin niteliğini değerlendirmede sınırlı kaldığını göstermektedir. MiAK ölçütlerindeki “slayt” ve “CD/DVD” bilgi kaynaklarının ayrı kategoriler halinde değerlendirilmesi, çevrim içi erişim ve dijital koleksiyon alt yapılarını sınırlı biçimde yansıtmaktadır.

İncelenen rehberlerdeki altyapı göstergelerinin sınırlılıklarına ilave olarak yükseköğretim ekosisteminde ve kütüphane hizmet yaklaşımında farkındalık yaratan YZ teknolojilerinin akreditasyon göstergelerindeki yeri incelendiğinde önemli bir eksiklik olduğu söylenebilir. YÖKAK, WSCUC, MiAK, TEPDAD ve AHPGS gibi kurumsal akreditasyon kuruluşlarının rehberlerinde YZ kullanımı ve YZ okuryazarlığına ilişkin bağımsız bir ölçüt tespit edilememiştir. YZ’ye yönelik göstergeler MÜDEK’te veri bilimi, YZ kullanımı ve derin öğrenme; FEDEK’te bilgisayar bilimleri konusunda YZ ders içerikleri; AACSB’de ise bilgi edinme, araştırma ve idari süreçlerde YZ’dan yararlanama kapsamında ele alınmaktadır. Kütüphanelerin bilgiye erişim ve dijital kaynak yönetimindeki önemli rolüne rağmen, YZ entegrasyonu ile teknolojik yetkinliklerin çoğu

akreditasyon rehberlerinde kalite göstergesi olarak belirlenmemesi, mevcut kütüphane ölçütlerinin güncellik ve kapsam bakımından geliştirilmesi gerektiğine göstermektedir.

Araştırma bulguları ve ilgili literatür birlikte değerlendirildiğinde incelenen akreditasyon ölçütleri, uluslararası kütüphane değerlendirme standartlarının kapsamını ve YZ çağının teknolojik gereksinimleri yeterince karşılamadığı söylenebilir. Bu nedenle değerlendirme yaklaşımı; koleksiyon ve fiziksel kapasite gibi girdi odaklı göstergelerin ötesine geçerek kullanıcı memnuniyeti, hizmet kullanımı, YZ okuryazarlığı, teknoloji entegrasyonu, otomasyon süreçleri, araştırma verisi yönetimi, etik YZ kullanımı, bibliyometrik analiz ve stratejik karar desteğini kapsayacak biçimde yeniden yapılandırılmalıdır. Üniversite kütüphanelerinin akreditasyon süreçlerinde değerlendirmeye alınması, nicel göstergelerin yanı sıra araştırma, toplumsal katkı ve kurumsal karar alma süreçlerinde ürettikleri çıktıların da değerlendirilmesini sağlamaya katı verecektir. AACSB örneğinde olduğu gibi akreditasyonda kütüphane ölçütlerini takip eden ve güncelleyen profesyonel bir alt çalışma grubun olması faydalı olacaktır. Bu ölçütlerin kalite güvence sistemlerine dahil edilmesi, kütüphanelerin stratejik konumunu güçlendirecektir. Ayrıca yükseköğretim kurumlarının dijital dönüşüm kapasitesini artıracak, şeffaf, etik, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir akreditasyon yaklaşımının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

AACSB. (2026a). About us. https://www.aacsb.edu/about-us/advocacy

AACSB. (2026b). AACSB Global Standards for Business Education. https://www.aacsb.edu/-/media/documents/accreditation/2026/2026-global-standards.pdf

AACSB. (2026c). AI use case hub for accreditation. https://www.aacsb.edu/educators/accreditation/business-accreditation/ai-use-cases-for-accreditation

AACSB. (2026d). Networking communities. https://www.aacsb.edu/educators/membership/networking-communities

AHPGS. (2026a). About us. https://www.ahpgs.de/en/about-us

AHPGS. (2026b). Handbook for program accreditation. https://www.ahpgs.de/assets/Programmakkreditierung/Englisch/Handbook_for_Program_Accreditation_AHPGS_May_2026.pdf

Alkhatib, M. (2022). An effective and secure quality assurance system for a computer science program. Computer Systems Science and Engineering, 41(3), 975–995. https://doi.org/10.32604/csse.2022.021398

Altıntaş, L., Alimoğlu, M. K., Şenol, Y., Durak, H. İ., ve Sayek, İ. (2024). RE-AIM evaluation of accreditation process in Turkey. BMC Medical Education, 24(1), 1152. https://doi.org/10.1186/s12909-024-06143-1

Balıkçı, Ü., ve Hendek, A. (2025). İlahiyat fakültesi öğrencileri ile öğretim elemanlarının akreditasyon farkındalığı. Van İlahiyat Dergisi, 13(23), 8–31. https://doi.org/10.54893/vanid.1756772

Buaton, R., Muhammad, Z., Elviwani, & Dilham, A. (2022). Optimization of higher education internal quality audits based on artificial intelligence. Journal of Artificial Intelligence and Engineering Applications (JAIEA), 1(2), 158–161. https://doi.org/10.59934/jaiea.v1i2.83

Çuhadar, S (2023). Üniversite kütüphanelerinin sıralanması ve Türkiye için bir rehber önerisi (Tez No: 810225) [Doktora Tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=a0OMTmEd_3mfOBxT8SiBTOxlQvUKTMjdLTWSajmP9m4i1JoRKD_4QkP_1

K6aTNW0
Çuhadar, S., Helvacıoğlu, E., Gezer, Ç., Mert, S., ve Doğru, A. (2026). Üniversite kütüphanelerinde yapay zeka kullanımı: Deneyimler ve zorluklar. REFLEKTİF Sosyal Bilimler Dergisi, 7(1), 133–162. https://doi.org/10.47613/reflektif.2026.267

Divya, S. P., Kumar, P. B. H., Srikant, C., ve Manjunath, K. R. (2026). AI-enabled performance appraisal systems and faculty effectiveness: Empirical evidence from Indian higher education institutions. Cultura: International Journal of Philosophy of Culture and Axiology, 23(1), 445-454 https://doi.org/10.5281/zenodo.18656513

Erdal, S., ve Aydın, H. (2025). Üniversite öğrencilerinin akreditasyon algılarının ölçülmesi ve okur-yazarlık eğitiminin planlanması. Trakya Üniversitesi Kalite ve Strateji Yönetimi Dergisi, 5(1), 1–32. https://doi.org/10.56682/ksydergi.1445058

FEDEK. (2024). Lisans programları değerlendirme ölçütleri (Sürüm 4.1). https://fedek.org.tr/_uploads/De%C4%9Ferlendirme%20%C3%96l%C3%A7%C3%BCtleri_S%C3%BCr%C3%BCm_4.1.pdf

Grieder, E. M. (1956). Kütüphane üniversitenin kalbidir (N. Kırkbir, Çev.). Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni, 5(2), 93–100.

Güler, A., Halıcıoğlu, M. B., ve Taşğın, S. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri: Teorik çerçeve, pratik öneriler, 7 farklı nitel araştırma yaklaşımı, kalite ve etik hususlar (2. bs.). Seçkin Yayıncılık.

MiAK-MAK. (2025). MiAK-MAK akreditasyon koşulları: Mimarlık lisans programları için. https://miak.org/page_file/a11ee49094d4d20bac2d4be8025b07dd_MiAK-MAK_Akreditasyon_Kosullari_2025.pdf

MÜDEK. (2025a). Mühendislik yüksek lisans programları değerlendirme ölçütleri (Sürüm 2.0, 05.12.2025). https://www.mudek.org.tr/doc/tr/MUDEK-YL%20Degerlendirme_Olcutleri_(2.0-05.12.2025).pdf

MÜDEK. (2025b). Mühendislik lisans programları değerlendirme ölçütleri (Sürüm 3.1, 05.12.2025). https://www.mudek.org.tr/doc/tr/MUDEK-Degerlendirme_Olcutleri_(3.1-05.12.2025).pdf

MÜDEK. (2026). Hakkında. https://www.mudek.org.tr/tr/akredit/basvuru2026.shtm#

Neuman, W. L. (2006). Social research methods: Qualitative and quantitative approaches (6th ed.). Pearson Education.

Polat, C., ve Akkaya, M. A. (2024). Yükseköğretim kurumlarının akreditasyon sürecinde kütüphane ve bilgi hizmetlerinin rolüne yönelik kavramsal bir yaklaşım. Bilgi Dünyası, 25(2), 353-381. https://doi.org/10.15612/BD.2024.774

Powell, C. (2013). Accreditation, assessment, and compliance: Addressing the cyclical challenges of public confidence in American Education. Journal of Assessment and Institutional Effectiveness, 3(1), 54–74. https://doi.org/10.5325/jasseinsteffe.3.1.0054

Quevedo, W. S. G., Chapoñan, A. W. G., ve Vicuña, M. L. C. (2026). Post-SUNEDU evolution: A national model of quality assurance driven by AI-based institutional monitoring. Frontiers in Education, 11, 1-12. https://doi.org/10.3389/feduc.2026.1755178

Sakarya, M. C., Sezgin, İ. V., Soysal, R., Mencet, D. S., ve Acar, Z. (2025). Yükseköğretim kurumlarının kalite organizasyonları üzerine bir araştırma: Türkiye örneği. Yükseköğretim Dergisi, 15(ÖS), 165-179. https://doi.org/10.53478/yuksekogretim.1553729

Şimşek, F., Taşçı, G., ve Şahin, S. (2025). Comparative analysis of higher education accreditation criteria of Turkish and German accreditation bodies. Higher Education Governance & Policy, 6(2), 101–119. https://doi.org/10.55993/hegp.1729205

Taşcı, D., ve Lapçın, H. T. (2023). Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Sistemi: Kurumsal akreditasyon raporları

üzerinden bir değerlendirme. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24(1), 1-16. https://doi.org/10.17494/ogusbd.1185953

TEPDAD. (2025). Amaç ve faaliyetlerimiz. https://tepdad.org.tr/amac-ve-faaliyetlerimiz/

TEPDAD. (2026). Mezuniyet öncesi tıp eğitimi ulusal standartları: Açıklamalı sürüm (Sürüm 2). https://tepdad.org.tr/wp-content/uploads/2026/06/2025-Standartlar-Aciklamali-v2-.pdf

TÜRKAK. (2026). Akreditasyon nedir? https://www.turkak.org.tr/akreditasyon/akreditasyon-nedir.html

Vargas, H., Heradio, R., Farias, G., Lei, Z., ve de la Torre, L. (2024). A pragmatic framework for assessing learning outcomes in competency-based courses. IEEE Transactions on Education, 67(2), 224–233. https://doi.org/10.1109/TE.2023.3347273

WASC. (2023). 2023 Handbook of Accreditation: Standards of Accreditation. https://www.wscuc.org/handbook2023/#standards-of-accreditation

WASC. (2026). About WSCUC. https://www.wscuc.org/about/

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2021). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (12. bs.). Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, S., Kırdı, B., ve Aksu, A. (2025). YÖKAK kalite yönetimi sürecinin uygulanması: Katılımcı deneyimleri ve öneriler. Denetişim Dergisi, 33, 85-107.

YÖKAK. (2026a). Yükseköğretim Kalite Kurulu hakkında. https://www.yokak.gov.tr/y-hakkimizda/

YÖKAK. (2026b). Değerlendirme programları kılavuzu (Sürüm 3.3). https://www.yokak.gov.tr/documents/national-doc/1_G%C3%BCndem_De%C4%9Ferlendirme%20Programlar%C4%B1%20K%C4%B1lavuzu%203.3%20%281%29%20%281%29.pdf

Yükseköğretim Kanunu, Kanun No. 2547. (1981, 6 Kasım). Resmî Gazete (Sayı: 17506). https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2547&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5

Zondi, N. P., Epizitone, A., Nkomo, N., Mthalane, P. P., Moyane, S., Luthuli, M., Khumalo, M. ve Phokoye, S. (2024). A review of artificial intelligence implementation in academic library services. South African Journal of Libraries and Information Science, 90(2), 1–18. https://doi.org/10.7553/90-2-2399